

Een Gevaarlijk en Overbodig Wetsvoorstel

Het conceptwetsvoorstel om het verheerlijken van terrorisme en het steunen van terroristische organisaties strafbaar te stellen, oogt op het eerste gezicht als een kordate stap in de strijd tegen extremisme. Echter, bij nadere beschouwing blijkt het voorstel te rusten op drogredenen, in strijd te zijn met fundamentele grondrechten en bovendien overbodig te zijn binnen het bestaande juridische arsenaal. Het is een klassiek voorbeeld van symboolwetgeving die meer kwaad dan goed kan doen.

De Drogreden van het Hellend Vlak

De impliciete redenering achter dit wetsvoorstel is een drogreden van het hellend vlak (slippery slope). De aanname is dat het "verheerlijken" van een terroristisch misdrijf of het "steunen" van een organisatie onvermijdelijk leidt tot daadwerkelijke terroristische handelingen. Hoewel woorden gevaarlijk kunnen zijn, maakt de wet hier een cruciale denkfout door een mening of een afschuwelijke uiting gelijk te stellen aan de *intentie* of *voorbereiding* van een misdrijf. Het criminaliseert een gedachte, nog voordat deze is omgezet in een concrete dreiging of oproep tot geweld. Dit verlaagt de drempel voor strafrechtelijk ingrijpen op een gevaarlijke manier, van het bestraffen van daden naar het bestraffen van ideeën. De wet suggereert dat we, om terrorisme te voorkomen, de vrijheid van meningsuiting preventief moeten inperken.

Strijdigheid met de Grondwet

De kern van het probleem ligt in de strijdigheid met Artikel 7 van de Nederlandse Grondwet: de vrijheid van meningsuiting. Dit grondrecht mag weliswaar worden beperkt, maar alleen als dit noodzakelijk is in een democratische samenleving en de beperking voldoende duidelijk en specifiek is omschreven. De voorgestelde delicten schieten hierin ernstig tekort.

Termen als "verheerlijken" en "steun betuigen" zijn extreem vaag en subjectief. Wat voor de één geldt als "verheerlijking", is voor de ander een (wellicht verwerpelijke) politieke analyse of het uiten van sympathie met een bepaalde ideologie, zonder directe oproep tot geweld. Wie bepaalt waar de grens ligt? Een rechter zal moeten interpreteren wat er in het hoofd van een spreker omgaat, wat leidt tot een onaanvaardbare mate van rechtsonzekerheid. Burgers

kunnen niet meer met zekerheid weten welke uitspraken binnen de grenzen van de wet vallen.

Dit creëert een *chilling effect*: mensen zullen uit angst voor vervolging zelfcensuur toepassen, zelfs als hun meningen legitiem zijn. Journalisten, academici en burgers die zich in het publieke debat willen mengen over complexe geopolitieke conflicten, kunnen hierdoor worden geïntimideerd. Een wet die bedoeld is om de democratische rechtsorde te beschermen, ondermijnt deze juist door het open debat te smoren.

Een Overbodige Wet

Het meest pragmatische argument tegen dit voorstel is dat het volstrekt overbodig is. Het Nederlandse Wetboek van Strafrecht kent al diverse artikelen om de gevaren aan te pakken die dit voorstel pretendeert te bestrijden.

1. **Opruiing (Artikel 131 Sr):** Het publiekelijk aanzetten tot een strafbaar feit of tot gewelddadig optreden tegen het openbaar gezag is al strafbaar. Dit artikel dekt elke directe oproep om terroristische misdrijven te plegen.
2. **Aanzetten tot haat en discriminatie (Artikel 137d Sr):** Uitingen die aanzetten tot haat tegen of discriminatie van mensen wegens hun ras, godsdienst of levensovertuiging zijn verboden. Veel extremistische uitingen vallen hier reeds onder.
3. **Deelneming aan een terroristische organisatie (Artikel 140a Sr):** Het daadwerkelijk deelnemen, werven of het materieel ondersteunen van een terroristische organisatie is al een zwaar misdrijf. Dit artikel richt zich op concrete handelingen van ondersteuning, niet op vage "steunbetuigingen".

Deze bestaande wetten hebben een duidelijke focus: ze bestraffen handelingen en directe, concrete oproepen tot geweld. Het nieuwe wetsvoorstel voegt hier niets wezenlijks aan toe, behalve een vage en gevaarlijke categorie van "gedachtemisdrijven". De focus zou moeten liggen op het effectief opsporen en vervolgen van de reeds strafbare feiten, niet op het creëren van nieuwe, problematische wetgeving.

Conclusie

Dit wetsvoorstel is een schoolvoorbeeld van hoe de angst voor terrorisme kan leiden tot disproportionele en schadelijke wetgeving. Het is gebaseerd op een drogreden, bedreigt de vrijheid van meningsuiting door de introductie van vage en subjectieve normen, en is overbodig omdat de bestaande wetgeving al voldoende middelen biedt om echte dreigingen aan te pakken. In plaats van de rechtsstaat te versterken, holt dit voorstel deze juist uit.